Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/2008, 167/10, 51/11, 96/2019 и 110/2019) член 30 од Законот за основно образование (Службен весник на РСМ, бр. 161 од 5.8.2019 година), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот **МОДЕРЕН БАЛЕТ** за II одделение од шестгодишното основно балетско образование, според која ќе се реализира настава и во V одделение од деветгодишното основно балетско образование до завршување на учебната 2022/2023 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

МОДЕРЕН БАЛЕТ

за II (второ) одделение

шестгодишно основно балетско образование

Скопје, 2020 година

Назив на наставната програма	Модерен балет
Тип на наставна програма	Задолжителна
Година на изучување	II- ро одделение
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	2 часа / неделен фонд 72 годишен фонд
Цели на наставна програма	Општите цели на наставната програма по наставниот предмет модерен балет се ученикот/ученичката да се стекне со знаења и вештини за: - Развивање позитивни ставови кон работата со телото како инструмент ; - Да развие љубов кон балетот и танцовата уметност; - Основите на модерниот балет; - Усвоеност на основниот стручен вокабулар; - Правилна техничка интерпретација на движењата од модениот балет; - Изведба на основните елементи од модерниот балет зајакнување на мускуниот апарат на целото тело и координацијата; - Експресивна интерпретација на движењата и елементите од модерниот балет;

Наставни теми	• **Запознавање со модерниот балет** • **Движења на под** • **Движења на средина НА салата** • **Дијагонали** • **Активности за развивање на креативноста**
Материјално-технички и просторни услови	За постигнување на целите на наставата по модерен балет задолжително е задоволување на просторните услови дефинирани според регулативата за изведување на овој тип на настава односно училишта од овој профил. Во однос на материјално-техничките услови наставата по овој предмет се реализира со помош на аудио средства и записи. Моделите за реализација на наставата по овој предмет нужно претпоставуваат нагледни средства како видео запис, илустрации, фотографии, аудио помагала, користење на новите технологии и сл.
Норматив за наставен кадар	**Наставата по предметот Модерен балет може да ја изведува лице кое завршило:** • Студии по балетска педагогија, насока современ танц , VII/1 или 240 ЕКТС; • Студии по балетски педагогија, насока модерен балет, VII/1 или 240 ЕКТС.

	Тема 1. ЗАПОЗНАВАЊЕ СО МОДЕРНИОТ БАЛЕТ (4 часа)			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** -го препознава и разликува модерниот балет од другите танцови форми - ја воочува техниката на изведување на движењата	**Содржини:** **Вовед во модерниот балет** - Теоретско и визуелно запознавање со правецот - Практично согледување **Поими:** - модерен балет, - техники на изведба	**Активности:** -објаснување на поимот модерен балет; -практична презентација на движења од модерниот балет - работа во групи, двојки и индивидулано; - презентација на видео записи и илустрации од модерниот балет - следење на модерно балетско дело **Методи:** - перцептивно-тактилна демонстрација на вежбата од страна на педагогот - демонстрација на вежбата со вклучување на ученикот	**Ученикот/ученичката може да:** 1.1.проследи и препознае модерно балетско дело 1.2.го препознава модерниот балет и неговите техники 1.3.ги совладува основните движења од модерниот балет 1.4. ги координира движењата и правилно ритмички да ги изведува 1.5. покажува потенцијал за понатамошен развој во модерниот танц

	Тема 2. ДВИЖЕЊА НА ПОД (25 ЧАСА)			
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** - ја владее елементарната терминологија во модерниот балет - покаже совладаност на различни техники на дишење - го релаксира телото при промени и трансфери - користи дел од основните елементи на модерниот танц (промена на правци, промена на тежина, ритам)	**Содржини:** **Поставување на телото на под** - Дишење - Релаксација - Промена на правец - Промена на тежина - Ритам **Поими:** - седечка положба на телото - лежечка положба на телото - вдишување - издишување - ослободување на тело - правци - трансфер на тежина - ритам, темпо, динамика	**Активности:**Објаснување и практична презентација; - вежби во седечка положба на телото - вежби во лежечка положба на телото - вежби за дишење и релаксација на телото - вежби со промена на правци, промена на тежина, ритам **Форми на работа:** работа во групи, двојки и индивидулано **Методи:** - перцептивно-тактилна - демонстрација на вежбата од страна на педагогот - демонстрација на вежбата со вклучување на ученикот	1.1. правилно да го изведува движењето 1.2. демострира точни положби на телото 1.3 ја исполнува прецизно нормата пропишана со методиката на изведба на елементот 1.4. соработува и ги исполнува зададените задачи 1.5. покажува способност за изведба на комбинирани елементи со променлива метро ритмичка шема

Тема 3. ДВИЖЕЊА НА СРЕДИНА НА САЛАТА(25 часа)				
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** - се ориентира во просторот, користејќи различни правци и насоки на движење - ги совлада и правилно изведува елементите - може да препознава и проценува правилна изведба	**Содржини:** **Поставка на средина на салата** - Дефинирање на сценскиот изведувачкиот простор (во салата) - Промена на правците во изведбата **Поими:** - точки во салата - ориентација	**Активности:** -презентација на основните ориентациски точки - демонстрација од страна на балетскиот падагог - користење на различните точки, правци и насоки **Методи:** - резентација - практична примена и проверка - видео проекции	**Ученикот/ученичката може да:** 1.1 повторува правилна изведба на изучените елементи 1.2 самостојно ги одредува точките во изведувачкиот простор 1.3 ги изведува елементите прецизно според нормата пропишана со методиката на изведба 1.4 ја менува ориентацијата согласно дадените упатства самостојно
2	- да ги препознава отворените и паралелните позиции на нозе - правилно да ги изведува паралелните позиции на нозете на средина од салата	**Содржини** **Позиции на нозе I, II, IV** Движење со користење на позициите Странични и кружни	**Активности:** - вежби за отворени и паралелни позиции на нозете - вежби со вклучување на елементите странични и кружни	2.1. ја повторува правилната форма на позициите на средина на салата 2.2. демонстрира сигурна интерпретација според зададени инструкции на паралелните позиции на нозете

	-да знае да препознае и изведе странично и кружно спинално истегнување -да знае да преознае и изведе roll down и roll up -да може да препознава правилна изведба и точната просторна поставка	истегнувања Roll down и roll up во прва паралелна позиција **Поими:** - паралелни позиции на нозе - странични и кружни истегнувања -roll down, roll up	спинални истегнувања - вежби со користење на roll down и roll up **Методи:** - перцептивно-тактилна - демонстрација на вежбата од страна на педагогот - се презентираат видеа кои ги содржат елементите што се изучуваат - демонстрација на вежбата со вклучување на ученикот	2.3. прави разлика помеѓу отворените и паралелните позиции на нозе 2.4. употреби странични и кружни истегнувања во зададена паралелна позиција на средина од салата 2.5 постигне правилна изведба на roll down и roll up во прва паралелна позиција

Тема 4. ДИЈАГОНАЛИ (10 часа)				
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да :** - се движи низ просторот користејќи дијагонали - ги поврзува елементите од срединна на салата преку движење во дијагонала - правилно демонстрира видовите одење во модерниот балет	**Содржини** **Движење во простор** **Видови на одење во модерниот балет** **Поими:** - Просторна ориентација - Дијагонала - Видови одење	**Активности:** - вежби од модерниот балет со изведба во дијагонала - демонстрација на дадените елементи од модерниот балет и нивните комбинации - презентација на видео записи од дадените елементи и нивните комбинации - организирана посета на повисоките класови **Методи:** - Практично и теоретско образложување на елементите - Дискусија и анализа	**Ученикот/ученичката може да:** 1.1 го користи целиот простор од салата и дијагоналите 1.2 покажува умешност во комбинирање на елементите изведени во дијагонала 1.3 презентира различни видови одење 1.4 правилно ритмички ги исполнува зададените задачи по барање на наставникот 1.5 ја менува движечката пулсација во склад со музиката

Тема 5. АКТИВНОСТИ ЗА РАЗВИВАЊЕ НА КРЕАТИВНОСТА (8 часа)			
Резултати од учење	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да : - ги разликува и почитува принципите на импровизација во изведбата - постигнува умешност во примена на својата креативност при владеење со просторните координати, - комбинира и усовршува игра во група и индивидуално, - ја користи имагинацијата при развивањето на танцовиот/уметничкиот израз - постигне слобода при движењето	**Содржини** **Развој на танцов израз, Импровизација** **Поими:** - Танцов/уметнички израз - Експресија - Импровизација	**Активности:** - вежби со користење на насоки за импровизација - комбинирање на изучените елементи во креативниот процес - вежби за развој на танцовиот/уметничкиот израз - вежби за изразување на индивидуалната имагинација и креација преку слобода при движењето **Методи:** - импровизација - групна и индивидуална - демонстрација од страна на педагогот	**Ученикот/ученичката може да:** 1.1. ги воочува и препознава принципите на импровизација во модерниот балет 1.2 правилно ги изведува и комбинира совладаните елементи 1.3 демонстрира способност за просторна ориентација при изведба во група и индивидуално 1.4 покажува танцов уметнички израз во индивидуалниот развоен креативен процес 1.5 импровизира во согласност со дадената музичка рамка

Оценување на постигањата на учениците	За да се оценат постигнувањата на ученикот/ученичката неопходно е: - да се согледа иницијалната состојба на ученикот/ученичката (согледување на неговите природни предиспозиции); - да се следи континуирано ученикот/ученичката за да се добијат сознанија за неговиот напредок, развој, степенот на разбирање на поимите и правилата за нивната примена, оспособеноста за реализација на активностите, - континуирано следење на односот на ученикот/ученичката кон работата, соработката со врсниците, покажаната иницијативност, љубопитност, самостојност, точност во искажувањето и истрајност во извршувањето на активностите; - континуирано утврдување и проверка на стекнатите знаења, способности и вештини во предвидените активности. Оценувањето на постигањата на учениците ќе биде со бројчана оценка (од 1 до 5). Постигнувањата на учениците се оценуваат континуирано во тек на наставниот процес. Во тек на првото и третото тромесечие се спроведува колоквиум пред комисија. Наставникот преку годината подготвува полугодишен и годишен контролен испит кој се оценува комисиски.
Почеток на имплементација на наставната програма	Учебна 2020/2021 година
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието

Потпис и датум на донесување на наставната програма	бр. 12-5971/14 17.08.2020 година МИНИСТЕР, Dr. Arbër Ademi ______________________